

Výklad k obsahu Smlouvy o spolupráci mezi Spolupracujícími subjekty v rámci CDZ

Podle článku V. Metodiky Programu podpory Center duševního zdraví musí Smlouva o spolupráci mezi Spolupracujícími subjekty obsahovat mj. „f) ustanovení týkající se vzájemného vztahu vypořádání mezi Spolupracujícími subjekty v případě neplnění podmínek poskytnutí dotace obsažených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.“

K bližšímu obsahu této obligatorní náležitosti Smlouvy o spolupráci lze uvést následující vysvětlení.

1. Vztah mezi poskytovatelem a příjemcem dotace podle Rozpočtových pravidel

- 1.1. Financování Spolupracujících subjektů v rámci Center duševního zdraví („CDZ“) probíhá formou samostatných dotací, poskytnutých každému Spolupracujícími subjektu podle zákona č. 218/200 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů („Rozpočtová pravidla“) na základě samostatného Rozhodnutí o poskytnutí dotace („Rozhodnutí“). Účastníkem příslušného dotačního řízení (samostatně na sociální a zdravotní část CDZ), je pouze příslušný žadatel, vůči němuž jsou též účinná ustanovení Rozhodnutí, obsahující práva a povinnosti příjemce dotace. Nesplnění povinností z Rozhodnutí pak může představovat důvod pro nevyplacení dotace, resp. její části z důvodu nezpůsobilosti výdajů, potažmo i porušení rozpočtové kázně.
- 1.2. Program podpory CDZ je však postaven na principu CDZ jako multidisciplinárního zařízení, poskytujícího osobám cílové skupiny komplexní sociálně-zdravotní služby. K naplnění tohoto účelu bylo nezbytné zavést monitorovací indikátory, jejichž naplnění je výsledkem společné činnosti sociální i zdravotní služby CDZ, byť každá tato služba může být poskytována jinou právnickou osobou. Případný postih za neplnění společného indikátoru však není Rozpočtových pravidel možno koncipovat jako „společný postih“, neboť sankce z porušení povinností budou vždy směřovány výlučně proti příslušnému příjemci dotace, vůči kterému bylo Rozhodnutí vydáno.
- 1.3. V rámci financování z ESIF se v minulosti vyskytly případy, kdy sankce byla vyměřena příslušnému příjemci dotace, který nesl plnou odpovědnost za splnění povinností, avšak porušení těchto povinností způsobil spolupracující subjekt (např. partner projektu apod.). Vzhledem k tomu, že však smluvní vztah upravený mezi příjemcem dotace a spolupracující osobou nepředvídal a neupravoval dostatečně takový případ, bylo v praxi velmi obtížné

přenášet a domáhat se odpovědnosti na faktickém porušiteli povinností ze strany příjemce dotace.

2. Vztah mezi Spolupracujícími subjekty v rámci CDZ

- 2.1. Na základě výše uvedených skutečností byla v rámci Programu podpory CDEZ zvolena koncepce společné odpovědnosti Spolupracujících subjektů, založené právě Smlouvou o spolupráci. Z uvedeného důvodu je jednou z obligatorních náležitostí Smlouvy o spolupráci mj. „*ustanovení, že Spolupracující subjekty jsou zavázány společně a nerozdílně ke splnění povinnosti zajistit naplnění účely dotace a naplnění společných ukazatelů a indikátorů, jakož i ze závazků plynoucích z porušení této povinnosti*“. Jedná se o koncepci smluvně založené solidární odpovědnosti Spolupracujících subjektů ve smyslu § 1872 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů („OZ“).
- 2.2. Právním důsledkem solidární odpovědnosti je stav, kdy oba Spolupracující subjekty v rámci CDZ nesou společnou a nerozdílnou odpovědnost mj. i za splnění monitorovacích indikátorů, což významně posiluje motivační účinek poskytnuté podpory ve vztahu k naplnění účelu dotace.
- 2.3. V situaci, kdy však sankce podle Rozpočtových pravidel, případně sankce vyměřená v daňovém řízení, dopadá pouze na příslušného příjemce dotace, je nezbytné, aby Smlouva o spolupráci blíže upravila postup při uplatnění tzv. regresů příjemce dotace vůči Spolupracujícímu subjektu. K této úpravě má právě posloužit obligatorní ustanovení Smlouvy o spolupráci týkající se vypořádání v případě neplnění podmínek dotace.

3. Ustanovení o vypořádání

- 3.1. Vypořádání Spolupracujících subjektů v rámci CDZ v případě neplnění podmínek dotace vychází obecně z ustanovení § 1876 OZ, které stanoví, že „*uplatní-li věřitel proti některému ze spoludlužníků více, než odpovídá jeho podílu, vyrozumí o tom tento spoludlužník ostatní a dá jim příležitost, aby uplatnili proti pohledávce své námitky. Má právo požadovat, aby splnili dluh podle podílů, které na ně připadají, nebo aby ho v tomto rozsahu dluhu jinak zbavili. Vyrovnal-li spoludlužník více, než činí jeho podíl, náleží od ostatních spoludlužníků náhrada. Nemůže-li některý ze spoludlužníků splnit, rozvrhne se jeho podíl poměrným dílem na všechny ostatní*“.
- 3.2. V rámci aplikace ustanovení § 1876 OZ ve Smlouvě o spolupráci lze doporučit smluvně upravit následující okruhy otázek:
 - (i) postup poskytnutí vzájemné součinnosti v rámci monitoringu a kontrol plnění podmínek dotace (Spolupracující subjekt by měl být zavázán spolupracovat při kontrolách příjemce dotace a měl by být včas ze strany příjemce dotace

vyrozuměn o jakékoli okolnosti, která nasvědčuje, že bude identifikován nějaký nedostatek nebo kontrolní zjištění s možným dopadem na dotaci);

- (ii) postup při poskytnutí možnosti Spolupracujícího subjektu uplatnit námitky a další opravné prostředky proti kontrolním zjištěním a vyměřeným sankcím;
- (iii) postup při aplikaci § 14f Rozpočtových pravidel, kdy bude příjemce dotace vyzván k vrácení části dotace a s tím související součinnost Spolupracujícího subjektu;
- (iv) postup při vypořádání sankce a uplatnění tzv. regresu příjemce dotace vůči Spolupracujícímu subjektu v případě aplikace § 14e Rozpočtových pravidel a úprava náhrady škody příjemci dotace ze strany Spolupracujícího subjektu;
- (v) postup vůči pojišťovnám příjemce dotace či Spolupracujícího subjektu (tato úprava souvisí s otázkou, zda a případně v jakém rozsahu jsou účastníci Smlouvy o spolupráci pojištěni pro případ odpovědnosti za škodu pro případ porušení povinnosti apod.).

3.3. Smyslem ustanovení o vypořádání ve Smlouvě o spolupráci je předem projednat a smluvně upravit detaily postupu smluvních stran v rámci prevence vzniku porušení povinností, a dále v rámci součinnosti při monitoringu a kontrolách a konečně při případném vyměření sankcí a jejich úhradě včetně vzniklých škod. Ustanovení souvisí s povinností péče řádného hospodáře statutárních a dalších orgánů příjemce dotace a Spolupracujícího subjektu dle § 159 OZ.

